

Editorial

It is indeed a great pleasure to make the 4th issue of the Departmental Wall Magazine 'स्त्रीतस्विनी'. The subject matter of the Wall Magazine is 'असम राज्ये संस्कृत चर्चा'. There are many well known scholars in Assam namely - Krishna Kamta Handique, Anunderam Borooah, Mukunda Madhab Sharma, Bhavadev Bhagawati, Manoranjan Shastri, etc. which have been included in this Magazine. An excellent example of Sanskrit work of Assam is 'Yogini Tomtra' which is also a matter of discussion in this magazine.

We are hereby grateful to all the teachers of the department for their valuable suggestions and also thankful to the students for their help and co-operation.

Ankita Karhali, Swaswati Parasara
B.A 4th Semester

ANUNDARAM BOROOAH

Anundaram Borooah was born on 21 May, 1850 Rajdwar North Guwahati, Assam. He was an outstanding Sanskrit scholar of international repute. He was the first B.A and Indian Civil Service holder from Assam. He was also known for the first Indian to attain the post of district magistrate in India.

His Sanskrit literary works are —

Bhavabhuti's Mahavircharitam, Saraswatikanthalaharana, Namalini-ganusasana, Janakiraamlhasya.

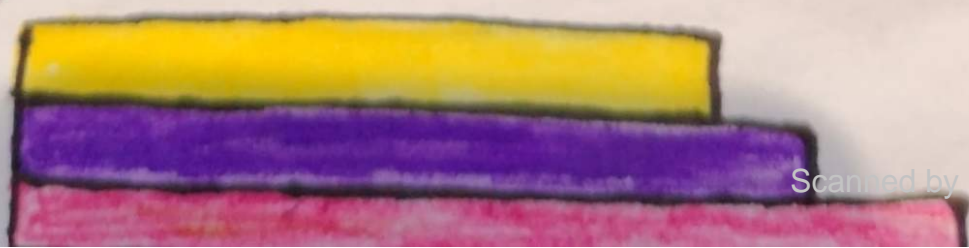
He also created Bhavabhuti and his place in Sanskrit literature, A practical English - Sanskrit Dictionary, Higher Sanskrit Grammar. A companion to the Sanskrit-reading Sanskrit undergraduates of the Calcutta University. Likes Books.

Bhairabi Kalita
4th Semester

उन्मायकस्य लक्ष्मणाक्षरः

Pranali Devi
4/4/2023

KRISHNA KANTA HANDIQUE

Professor Krishna Kanta Handique is one of the greatest Sanskritists and Indologists of the world. Born at Jorhat in Upper Assam on July 20, 1898. Handique had his early education at Cotton College, Guwahati. He got first class in B.A. honours in Sanskrit securing Prasanna Kumar Sarb-adhikari gold medal as a student of Calcutta Sanskrit College in 1917 at the age of Calcutta University with special papers on Vedic Literature. The English translation of Sanskrit Mahakavya "Naisadhacarita" published in 1934 as the first ever translation of Sanskrit immediately made Professor Handique known to the whole world. He presided over the 1937 Guwahati session of Assam Sahitya Sabha. He was awarded Padmashree in 1955 and Padmabhushana in 1967. Handique breathed his last on June 7, 1982.

Madhusmita Das
2nd Semester

Dr. Mukunda Madhav Sharma

Dr. Mukunda Madhav Sharma is one of the greatest scholars of Assam. Dr. Sharma belongs to a prestigious family of Jorhat, Assam. He was born in 1934. His father was a doctor by profession. Mukunda Madhav Sharma completed his HSLC from Jorhat Govt. School in 1948 and completed higher secondary from J.B. college, Jorhat in 1950. He completed his graduation in Arts from J.B. college and did his masters in Sanskrit from Kolkata University. Dr. Sharma had been awarded honorary Ph.D. degree (1968) and D.Lit. degree (1970) from the same university. Sharma started his career as a faculty member in the dept. of Sanskrit,

in 1955. After working some days he came to Guwahati and joined G.U. in 14th Aug, 1957. He was the founder of Sanskrit department of Guwahati University.

There are numerous works on various aspects attributed to Sharma. His work 'अजनाप्रपञ्च समीक्षा', 'तुलनात्मक प्रतीकतत्त्वनिर्मात्रः' discuses about अजना. Other works of Dr. Sharma are - 'Dr. Maheswar Neog: A profile and a short bibliography'; 'Assamese for all'; 'Assamese lessons'; 'Dhvani aru Rasatatva' etc.

- Ankita Kakati
4th Semester

असमराज्ये संस्कृत चर्चा

असमराज्ये कस्मात् कालात् संस्कृतस्य अध्ययनादि प्रचलित आसित् तन्नु सम्यग्भावेन सनिश्चयं वा वक्तुं न शक्यते । सप्तम शतिकायां प्रागज्योतिषपुरस्थ राज्ञः ताम्रलिपिः अथवा शिलालिपिः प्रमाणयति यत् तस्मिन् काले संस्कृतस्य व्यवहारः आसीद्वैव । मध्ययुगस्य प्रारम्भे (नवम शतिकायाम्) कालिका-पुराणमिति पुराणं विरचितमासीत् । तस्मात् कालाद्वाश्य असमराज्ये संस्कृत-भाषयाः चिन्ताचर्चा अभवत् । असमराज्ये संस्कृत-शिक्षणस्य द्वे पद्धती प्रचलिते स्तः । एक प्राचीनपद्धतिर्यस्यां प्रवेशिका-मध्यमा-शास्त्रयादिपरिक्षाणां पाठग्रन्थाः अध्याप्यन्ते । दुषा पद्धतिः केवलं संस्कृत-पाठशालासु प्रचलित । प्राचीनकाले असमराज्ये संस्कृत-पाठशालासु एव संस्कृतस्य अध्ययनमध्यापनञ्च विद्यमानं आस्ताम् । तासु पाठशालासु वेद-काव्य-स्मृति-दर्शन-व्याकरणादीनां शास्त्राणा-मध्यापनमभवत् । दुर्गेषु शास्त्रेषु प्रथमं व्याकरणमेव अध्यापितमासीत् । व्याकरणस्य सर्वत्र मुख्यत्वात् । उक्तञ्च - - -

“ शास्त्रेष्वद्यं व्याकरणम् ” इति ।

असमराज्ये संस्कृत चर्चा

असमराज्ये कस्मात् कालात् संस्कृतस्य अध्ययनादि प्रचलित आसित् तन्नु सम्यग्भावेन सनिश्चयं वा वक्तुं न शक्यते । सप्तम शतिकायां प्रागज्योतिषपुरस्य राज्ञां ताम्रलिपिः अथवा शिलालिपिः प्रमाणयति यत् तस्मिन् काले संस्कृतस्य व्यवहारः आसीद्वैव । मध्ययुगस्य प्रारम्भे (नवम शतिकायाम्) कालिका-पुराणमिति पुराणं विशिष्टमासीत् । तस्मात् कालादारभ्य असमराज्ये संस्कृत-भाषायाः चिन्ताचर्चा अभवत् । असमराज्ये संस्कृत-शिक्षणस्य द्वे पद्धती प्रचलिते स्तः । इका प्राचीनपद्धतिर्यस्यां प्रवेशिका-मध्यमा-शास्त्रयादिपरिक्षाणां पाठग्रन्थाः अध्याप्यन्ते । इषा पद्धतिः केवलं संस्कृत-पाठशालासु प्रचलित । प्राचीनकाले असमराज्ये संस्कृत-पाठशालासु इव संस्कृतस्य अध्ययनमध्यापनञ्च विद्यमानं आस्ताम् । तासु पाठशालासु वेद-काव्य-स्मृति-दर्शन-व्याकरणादीनां शास्त्राणा-मध्यापनमभवत् । उर्तेषु शास्त्रेषु प्रथमं व्याकरणमेव अध्यापितमासीत् । व्याकरणस्य सर्वत्र मुख्यत्वात् । उक्तञ्च - - -

“ शास्त्रेष्वद्वयं व्याकरणम् ” इति ।

करतीया समभिता यावद्विकरमासिनी ।
उत्तरास्या काञ्चनारिः करतीयानु पश्चिमे ॥
तांश्रेष्ठादि हुनदी पूर्वस्यां गिरि कन्यके ।
दक्षिणे ब्रह्मपुत्रस्य नाभायाः संगमाबधि ।
कामरूप इति ज्ञातः सर्वशास्त्रेषु तिष्ठितः ॥

~ योगिनीतन्त्र, पूर्वभाग

कामरूपं महापीठं युद्धाद् युद्धतरं परम् ।
तदा सन्निहितस्तत्र पार्वत्या सह शङ्करः ॥

~ कालिकापुराण

कामरूपे महापीठे स्नात्वा पार्वत्या च देवता
पजयित्वा तु निधना लोकाः स्वर्गं पुरा
ययुः ॥

~ कालिकापुराण

**KRISHNA KANTA
HANDIQUE**

Professor Krishna Kanta Handique is one the greatest Sanskritists and indologists of the world. Born at Jorhat in upper Assam on July 20, 1898. Handique had his early education at Cotton College, Guwahati. He got first class in B.A honours in Sanskrit-secunity Pnaranna kumar Sarb-adhikari gold medal as a student of Calcutta Sanskrit College in 1914 at the age of Calcutta University with special papers on Vedic Literature. The english translation of Sanskrit Mahakavya "Matsyasaahasita" published in 1984 as the first ever translation of Sanskrit immediatly made professor Handique know to the whike world. He presided over the 1997 guwahati session of Assam Sahitya Sabha. He was awarded padmashree in 1955 and padma-

असमराज्ये संस्कृत चर्चा

असमराज्ये कस्मात् कालात् संस्कृतस्य अध्ययनादि प्रचलित आसित् ननु सम्यग्भावेन सनिश्चयं वा तर्कं न शक्यते । सप्तम शतिकायां प्राग्वर्तिषु पुरुषेभ्य राज्ञे ताम्रलिपिः अथवा शिलालिपिः प्रमाणयति यत् तस्मिन् काले संस्कृतस्य व्यवहारः आसीदुत्तमः । मध्ययुगास्य प्रारम्भे (नवम शतिकायाम्) कालिका-पुराणमिति पुराणं विरचितमासीत् । तस्मात् कालादारभ्य असमराज्ये संस्कृत-भाषणाः चिन्ताचर्चा अभवत् । असमराज्ये संस्कृत-शिक्षणस्य द्वे पद्धती प्रचलिते स्तः । एक प्राचीनपद्धतिर्यस्यां प्रवेशिका-मध्यमा-शास्त्रयादिपरिक्षाणां पाठग्रन्थाः अष्टाप्यन्ते । इया पद्धतिः कैवलं संस्कृत-पाठशालासु प्रचलित । प्राचीनकाले असमराज्ये संस्कृत-पाठशालासु एव संस्कृतस्य अष्टानमदृशापनज्ज विद्यमाने आस्ताम् । तान् पाठशालासु वेद-काव्य-स्मृति-दर्शन-व्याकरणदीनो शास्त्राणा-मध्यापनमभवत् । इतरेषु शास्त्रेषु प्रथमं व्याकरणमेव मध्यापितमासीत् व्याकरणस्य श्रेष्ठं मुख्यत्वात् । उक्तं - - -

“ शास्त्रैचार्यं व्याकरणम् ” इति ।

भवदेव भागवतो

भवदेव भागवतो नामधेयः संस्कृत-
पण्डितोऽपि संस्कृतभाषायां कतिपयान् ग्रन्थान् विरचितवान् ।
तत्कृतिषु जयमतीकाव्यमिति यण्डकाव्यं सुप्रसिद्धं वर्तते ।
भवदेवः कविः । मध्ययुगीय असम्राज्यस्य ऐतिहासिक घटना-
माश्रित्य जयमतीकाव्यं लिखितमस्ति । श्लोकमाला इति अपरः
पद्यग्रन्थो भवदेवेन विरचितः । अस्यां श्लोकमालायां छन्दोबहु-
श्लोकेषु ग्रन्थकारेण विभिन्नविषयाः आलोचिताः । संस्कृते-
श्लोकस्वनायां भवदेवस्य पाठवमासीत् । स्मृति-दर्शन-व्याकरण-
शास्त्रेषु निपुणः आसीद् भागवतो महोदयः ।

निशिता कलिता
२ य षाण्मासिक

मा

Yogini Tantra

Yogini Tantra is one of the important works on Tantriac literature. Yogini Tantra is in the nature of the dialogue between Siva and Pārvati. It is divided into two parts - Pūrvārārdha (First part) and Uttarārārdha (Second Part). The first part begins with the description of the glory of guru. The second part describe mainly the sacred places and the places of pilgrimage in ancient mediaeval assam known as Kāmrūpa. The second part is called Kāmrūpa nirṇaya. The first part of the prin

ted Yogini Tantra con

tains 19 patalas (chapters) and the second part ends at the 9th patala

Yogini Tantra is published from different places by different scholars and publishers.

Kankama Sarma

4th Semester

ड॰ मुकुन्द माधव शर्मा

विश्वनारायण शास्त्री

आचार्य मनोरञ्जन शास्त्री

असमराज्ये संस्कृत चर्चायां समुल्लेखनीयो विद्वान्
अस्ति आचार्य मनोरञ्जन शास्त्री । सः १९११ (1911) तमे वर्षे
मङ्गलदोड्ड नगरस्य भेरुवा ग्रामे जन्म प्राप्नोत् । अश्लेषशास्त्र-
निष्णातः आसीत् आचार्य मनोरञ्जन शास्त्रीमहादयः ।

मनोरञ्जन शास्त्रिणः कवित्वप्रतिभावितानां कृतीनां वैविध्यं
परिलक्षते । महान् प्रतिष्ठितः विद्वान् सः नलबारी संस्कृत
महाविद्यालयस्य प्रधान-आचार्यः आसीत् । सः गुवाहाटी
विश्वविद्यालये संस्कृतस्य आगन्तुक प्रोफेसरः अपि आसीत् ।

तेन प्रकामकामरूप नाम संस्कृतकाव्यग्रन्थः लिखितः ।
सः कवि रघुनाथचोदुरी इत्यस्य असमीयाकाव्यस्य 'केतकी'
इत्यस्य संस्कृत भाषायां अनुवादं कृतवान् । पाताकाम्नायः
उत्तङ्कभेद्व्यम् इति संस्कृतग्रन्थान् अपि रचितवान् । १९८८
(1988) तमे वर्षे तस्य मृत्युः अभवत् ।

नवनीता दास
२ य षष्ठासिक

EDITORIAL BOARD

Advisors - Dr. Kalpita Bujarbaruah
Dr. Hiramoni Goswami
Ms. Nidarsana Sharma

Editors - Ankita Kakati, Swaswati Parasar

Writing - Nabanita Das, BhumiKa Dutta

Art and designing - Mitu Bhattacharyya,
Nibejita Roy Narzany,
Kankana Sarma

Members - Madhusmita Das, Rimpi
Begum, Nishita Kalita,
Manisha Danka.